

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/94/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1106230584
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1106230584.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: F.. G. Š., Y.., D.. XX.X.XXXX, N. O. XX, Z., právne zast.: Advokátska kancelária Zuzana Papšíková, s.r.o., Jágeho 8, Bratislava, proti odporcovi: F.. M. A., D.. XX.X.XXXX, N. B. XX, N., právne zast.: JUDr. Róbertom Dupkalom, advokátom, Miletičova 23, Bratislava, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaniach navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 3.11.2011, č.k. 15C/73/2006-205

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 3.11.2011, č.k. 15C/73/2006-205 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaradil do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov členský podiel v Stavebnom bytovom družstve Bratislava I, A.C. XX, N. k dvojizbovému bytu č. B. XX/X A. na B. XX S. N., ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach, príslušenstve domu a spoluvlastnícky podiel na zastavanom pozemku a pozemkoch príľahlých, vedený na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie Z. O.. Do výlučného vlastníctva odporcu súd prikázal členský podiel v Stavebnom bytovom družstve Bratislava I, A. XX, N. k dvojizbovému bytu č. B. XX/X A. na B.Z. XX S. N., ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach, príslušenstve domu a spoluvlastnícky podiel na zastavanom pozemku a pozemkoch príľahlých, vedený na liste vlastníctva č. 5110, katastrálne územie Staré Mesto, v hodnote 112.000,- eur. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 55.070,57 eura titulom vyrovnania podielov, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Účastníkom súd uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu náhradu trov štátu titulom znalečného, každému po 112,29 eura; ako aj zaplatiť na účet súdu titulom súdneho poplatku, každému po 1.680,- eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke titulom spoločných trov konania 133,19 eura, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že predmetom tohto konania bolo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len BSM) - účastníkov konania. Títo uzavreli dňa 21.6.1986 manželstvo, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12.11.2002, č.k. 8C 266/1995-175, právoplatným dňa 23.1.2003. Účastníci konania neuzavreli dohodu o vyporiadaní BSM. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že počas trvania manželstva sa účastníci stali spoločnými členmi v Stavebnom bytovom družstve Bratislava I (ďalej len SBD Bratislava I) tak, že starí rodičia odporcu uzavreli s odporcom dňa 2.4.1986 dohodu o prevode členských práv a povinností s tým, že ich prevod sa uskutoční po schválení predstavenstvom SBD Bratislava I. Podľa navrhovateľky nastali účinky prevodu schválením predstavenstva SBD Bratislava I dňa 30.7.1986, v čase, kedy účastníci boli manželmi. Právo na pridelenie družstevného bytu, a tým aj členstvo v družstve vzniklo teda odporcovi v čase trvania manželstva, z dôvodu čoho vzniklo účastníkom právo na spoločné užívanie, ako aj spoločné členstvo manželov v družstve. Navrhovateľka, vzhľadom na skutočnosť, že od apríla 1992 žije v USA, pričom to bol odporca, ktorý predmetný byt až do rozvodu užívala asi od polovice roka 1993 nevedli

spoločnú domácnosť, navrhla vyporiadať členský podiel v SBD Bratislava I. Iný majetok počas trvania manželstva s odporcom nenadobudli, resp. už bol spotrebovaný. Poukázala na to, že na čas po rozvedení bola maloletá dcéra zverená do výchovy a opatery navrhovateľky, spolu žili v USA, pričom navrhovateľka, významnou mierou zabezpečovala starostlivosť o dcéru, ako aj jej štúdium, ktorého náklady hradila.

Navrhovateľka špecifikovala petít návrhu čo do hodnoty členského podielu vo výške 185.886,- eur, z ktorej žiadala titulom vyrovnania vyplatiť sumu 92.943,- eur. V priebehu konania špecifikovala petít návrhu v časti hodnoty členského podielu po vykonanom znaleckom dokazovaní tak, že členský podiel žiadala vyporiadať vo výške 112.000,- eur a titulom vyrovnania vyplatiť 56.000,- eur. Súd prvého stupňa vyhodnotil nesúhlas odporcu s čiastočným späťvzatím návrhu ako účelový a bezvýznamný, nakoľko hodnota členského podielu, a tým aj výška vyrovnania závisí od odborného posúdenia znaleckým dokazovaním, preto konanie v časti zastavil.

Odporca v rámci svojho vyjadrenia zdôraznil, že členský podiel v SBD získal na základe dohody o prevode členských práv a povinností zo dňa 2.4.1986, kedy mu jeho starí rodičia previedli členské práva a povinnosti k bytu na B. XX S. N.. Táto dohoda bola uzavretá pred uzavretím manželstva s navrhovateľkou, preto podľa odporcu nie je čo vyporiadať v rámci BSM. Odporca poukázal tiež na rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 1.12.1999, č.k. 8C 222/1993-135, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 17Co 196/2000-151 (o vypratanie bytu, kde na strane navrhovateľa vystupovalo SBD Bratislava I a na strane odporcov účastníci tohto konania), z ktorého vyplýva, že to bol práve odporca, ktorý sa pričínil o udržanie majetku. V tomto konaní bolo podľa odporcu preukázané, že na základe dohody z roku 1991 medzi SBD a navrhovateľkou zaniklo navrhovateľke členstvo v SBD Bratislava I a sama navrhovateľka sa vyjadrila, že súhlasí, aby bol byt odovzdaný SBD Bratislava I. Napriek reakcii navrhovateľky, bol odporca v tomto konaní úspešný, a za právne služby zaplatil právnenému zástupcovi 400.000,- Sk, ktoré žiadal započítať do vyporiadania BSM. V priebehu konania žiadal odporca rozšíriť masu BSM o príjmy účastníkov a o nehnuteľnosť, nadobudnutú navrhovateľkou v USA v čase trvania manželstva. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti konštatoval, že odporca napriek výzve súdu, svoje príjmy, a ani nehnuteľnosť, nešpecifikoval.

Z dohody o prevode členských práv a povinností zo dňa 2.4.1986 súd zistil, že na strane členov SBD vystupovali M. V. R. Z. a na strane nečlenov Jaroslav Polák a Katarína. Predmetom tejto dohody bola žiadosť o prevod členských práv k bytu B. na B. XX S. N.. V bode 10 dohody je uvedená zostatková hodnota členského podielu a vkladu k 31.7.1986 na 28.000,- Kčs. V bode 11 dohody bolo uvedené, že prevod členských práv sa uskutoční ihneď po schválení predstavenstvom SBD. Dohoda bola odsúhlasená predstavenstvom SBD dňa 30.7.1986.

Súd prvého stupňa z dohody o majetkovo-právnom vyporiadaní zostatkovej hodnoty členského podielu zo dňa 2.4.1986 zistil, že touto dohodou manželia Z. postúpili zostatkovú hodnotu členského podielu vo výške 28.000,- Kčs odplatne Jaroslavovi Polákovi (odporcovi), a tento sa zaviazal po schválení prevodu túto sumu splatiť.

Súd preskúmal aj obsah stanov SBD Bratislava I, z ktorých časti tretej, čl. 7 bodu 1 vyplýva, že ak za trvania manželstva vznikne jednému z manželov právo na pridelenie bytu, vznikne s právom spoločného užívania aj spoločné členstvo manželov v družstve. Podľa časti tretej, čl. 7 bodu 1 stanov, za člena družstva môže byť rozhodnutím predstavenstva prijatý každý plnoletý občan, ktorý spĺňa podmienky vzniku členstva podľa týchto stanov. Zo stanov časti piatej, čl. 25 bodu 1 súd zistil, že člen môže so súhlasom predstavenstva previesť svoje členské práva a povinnosti na iného občana, ktorý spĺňa podmienky vzniku členstva.

V rámci ustálenia skutkového stavu vychádzal súd prvého stupňa aj z rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 1.12.1999, č.k. 8C 222/1993-135, v ktorom sa SBD Bratislava I ako navrhovateľ domáhal voči odporcom (v tomto konaní v procesnom postavení navrhovateľky a odporcu) vypratania bytu, alternatívne privolenia k výpovedi z nájmu bytu. Skutkovým základom návrhu bolo tvrdenie, že odporcovia ako členovia družstva boli nájomcami bytu (č. B. na B. XX S. N.) a požiadali o pridelenie väčšieho bytu. Odporcovia boli zaradení do poradovníka, rozhodnutím z 15.7.1991 im bol pridelený väčší byt a stali sa členmi SBD Bratislava IV, pričom dohoda o odovzdaní a prevzatí bytu bola podpísaná 19.8.1993. Súd v rozhodnutí konštatoval, že keďže odporkyňa v 2. rade (v tomto konaní navrhovateľka) sa zdržiava v zahraničí a manželstvo odporcov ešte nebolo rozvedené, byt na B. XX S. N. je v spoločnom nájme manželov, ktorým svedčí aj spoločné členstvo v

SBD Bratislava I. V rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 17Co 196/2000-151 zo dňa 20.10.2000, ktorým bol prvostupňový rozsudok potvrdený, bol vyslovený právny názor, že dohoda o zániku členstva zo dňa 5.2.1991 je neplatná, nakoľko nespĺňa náležitosti požadované stanovami SBD Bratislava I, keďže nebola podpísaná členom predstavenstva.

V tomto konaní súd z obsahu rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.12.2007, č.k. 22C 426/2004-43 zistil, že súd zamietol návrh navrhovateľa (v tomto konaní odporcu) voči odporkyni (v tomto konaní navrhovateľke) o určenie, že je jediným nájomcom bytu č. B. na B. XX S. N.. Dôvodom bola tá skutočnosť, že dohodu o prevode členských práv a povinností k bytu zo dňa 2.4.1986 schválilo predstavenstvo dňa 30.7.1986, kedy nastali účinky prevodu, tak ako vyplýva zo stanov SBD Bratislava I, ako aj z bodu 11. uzavretej dohody. Keďže účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 21.6.1986, t.j. pred schválením dohody predstavenstvom družstva, právo na pridelenie bytu vzniklo navrhovateľovi v čase trvania manželstva s odporkyňou, čím účastníkom vzniklo právo na užívanie bytu a spoločné členstvo manželov v družstve.

Súd prvého stupňa v rámci právneho posúdenia veci vychádzal z predmetu samotného konania, ktorým je vyporiadanie BSM, ktorého predmetom je všetko, čo patrilo do BSM a čo existovalo v čase jeho zániku. Mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 21.6.1986, toto bolo právoplatne rozvedené dňa 23.1.2003, a od polovice roka 1993 až do rozvodu účastníci konania nevedli spoločnú domácnosť. Okresný súd identifikoval sporný bod konania, ktorým bolo určenie masy BSM, kedy navrhovateľka žiadala vyporiadať členský podiel v SBD Bratislava I, odporca však so zaradením tohto majetku do BSM nesúhlasil. Naopak, označil sporný majetok patriaci do BSM ako príjmy účastníkov a nehnuteľnosť- dom, ktorý mala navrhovateľka nadobudnúť počas trvania manželstva v USA.

Súd prvého stupňa s prihliadnutím na obsah súdnych rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I zo dňa 1.12.1999, č.k. 8C 22/1993-135, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 17Co 196/2000-151, a rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.12.2007, č.k. 22C 426/2004-43, a vychádzajúc z princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ustálil, že schválením dohody o prevode členských práv a povinností zo dňa 2.4.1986 predstavenstvom SBD Bratislava I dňa 30.7.1986 za trvania manželstva, vznikol účastníkom spoločný nájom bytu, a tým aj spoločné členstvo v družstve. Preto do masy BSM členský podiel v SBD Bratislava I, jednoznačne patrí. Hoci navrhovateľka s odporcom uzavreli s SBD Bratislava I dohodu o zániku členstva v družstve, a to za účelom pridelenia väčšieho bytu v inom stavebnom bytovom družstve, túto vyhodnotil odvolací súd (v konaní sp. zn. 17Co 196/2000) ako neplatnú a konštatoval, že obom účastníkom svedčí spoločný nájom bytu i členstvo práve v SBD Bratislava I.

Pri ustálení výšky členského podielu súd vychádzal zo znaleckého posudku, ktorý stanovil jeho všeobecnú hodnotu ku dňu zániku manželstva, t.j. k 23.1.2003 ku dňu vyhotovenia posudku, t.j. k 21.7.2010, na 112.000,- eur. Keďže byt neustále užíva odporca, čo medzi účastníkmi konania sporné nebolo, súd prikázal členský podiel odporcovi. Vychádzajúc zo zákonného princípu parity, vzniklo navrhovateľke zákonné právo na vyrovnanie podielu vo výške 1 zo 112.000,- eur, t.j. 56.000,- eur. Z listinných dokladov vyplynulo, že zostatková hodnota tohto podielu bola vo výške 28.000,- Kčs, ktorú vložil odporca do spoločného majetku, a preto okresný súd túto odpočítal z výplaty podielu, t.j. 56.000,- eur - 929,43 eur (28.000,- Kčs), čím celková suma na výplatu vyrovnaní tvorí 55.070,57 eura.

Súd prvého stupňa nezapočítal odporcom navrhnutú sumu 400.000,- Sk za právne služby v konaní sp. zn. 8C 222/1993 do masy BSM, nakoľko odporca nepredložil súdu doklad o jej úhrade.

Čo sa týka rozšírenia masy BSM o príjmy účastníkov konania a nehnuteľnosť navrhovateľky, nadobudnutú počas trvania manželstva v USA, prvostupňový súd mal za to, že v tomto prípade možno uplatniť nevyvrátiteľnú právnu domnienku o vyporiadaní tejto časti majetku podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Tým zaniká možnosť vyporiadať masu BSM v tejto časti súdnym rozhodnutím (príjmy sú vo vlastníctve účastníkov konania tak, ako ich každý používa, a čo sa týka nešpecifikovanej nehnuteľnosti v USA, nebolo účastníkmi konania preukázané, že bola nadobudnutá počas trvania manželstva). Ustálenie tohto názoru vychádzalo z úvah súdu, že konanie o vyporiadaní BSM je konaním návrhovým, pričom odporca rozšíril masu BSM až dňa 14.4.2011. Právna zástupkyňa navrhovateľky vzniesla námietku premlčania, a okrem toho uviedla, že nehnuteľnosť nadobudla až v

auguste 2004 po rozvođe manželstva a táto bola financovaná z prostriedkov jej terajšieho manžela. Bola predaná v roku 2009 a v súčasnej dobe navrhovateľka nedisponuje žiadnymi písomnosťami k nej. Súd prvého stupňa preto vyhodnotil túto situáciu s poukazom na charakter vyporiadania BSM, že ide o dispozitívne konanie, a keďže na strane odporcu došlo k márnemu uplynutiu trojročnej premlčacej doby (zánik manželstva 23.1.2003, návrh odporcu 14.4.2011) platí uvedená nevyvrátiteľná domnienka podľa § 149 ods. 4 OZ.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 150 ods. 1 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) s prihliadnutím na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Poukázal na predmet a charakter sporu, a dospel k záveru, že predmetné konanie je v záujme a v prospech oboch účastníkov, preto každý z účastníkov trovy konania bude znášať sám. Trovy, ktoré v konaní vznikli titulom zaplataenia súdneho poplatku a preddavku na znalečné, budú hradené účastníkmi vzájomne na polovicu (každý po 133,19 eura). Rovnako s prihliadnutím na charakter sporu, súd zaviazal účastníkov rovnakým dielom nahradiť trovy štátu (znalečné v sume 244,58 eura). O povinnosti účastníkov zaplatiť titulom súdneho poplatku každý 1.680,- eur, súd rozhodol na základe položky 6 písm. b) sadzovníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Z.z. vo výške 3 % z hodnoty masy BSM 112.000,- eur, t.j. 3.360,- eur, na čo súd zaviazal na 1 každého z účastníkov.

Proti tomuto rozhodnutiu, v časti výroku o trovách konania, podala včas odvolanie navrhovateľka. Konkrétne sa odvolala voči výroku, ktorým súd zaviazal účastníkov na povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu titulom znalečného, každý po 112,29 eura, voči výroku, ktorým súd zaviazal účastníkov na zaplataenie súdneho poplatku, každý po 1.680,- eur a voči výroku, ktorým súd účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal. Ako dôvod odvolania uviedla nesprávne právne posúdenie veci. Okrem dôvodu, že predmetné konanie je v záujme a v prospech oboch účastníkov, súd prvého stupňa neuviedol, aké ďalšie dôvody osobitného zreteľa ho pri rozhodovaní viedli k aplikácii § 150 ods. 1 O.s.p.. Súd prvého stupňa zároveň nešpecifikoval, čo rozumie pod pojmom prospech oboch účastníkov (majetkový alebo iný), preto považuje rozhodnutie v tejto časti na nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Zdôraznila, že použitie § 150 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam daného prípadu a musí mať výnimočný charakter. Súd v tejto súvislosti neprihliadol na to, že odporca opakovanne neplnil uložené povinnosti, čo viedlo k vzniku prieťahov v konaní. Naopak, na strane navrhovateľky nie sú žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov navrhovateľke v súlade s § 142 O.s.p.. Aj Vzhľadom na to, že navrhovateľka bola v konaní úspešná, žiada zaviazat odporcu na náhradu trov konania. Je totiž zrejmé, že v návrhu navrhovateľka žiadala z titulu vyrovnania zaplatiť 56.000,- eur, pričom súd určil odporcovi povinnosti zaplatiť sumu 55.070,57 eura. Úspech navrhovateľky teda predstavuje 98 %. Z napadnutého rozhodnutia nie je možné zistiť, prečo sa súd odchyľil od zásady zodpovednosti za výsledok podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Okrem toho, ak by súd uvažoval, že navrhovateľka nemala vo veci plný úspech, do úvahy prichádza aplikácia § 142 ods. 3 O.s.p.. Navrhovateľka v odvolaní opätovne vyčíslila trovy konania, pričom cena jedného úkonu vychádza zo sumy 55.070,57 eura a konečná suma trov, ktorej náhrady sa navrhovateľka domáha, predstavuje sumu 8.100,042 eura. Okrem tohto si navrhovateľka uplatnila aj nahradenie celého súdneho poplatku a znalečného, ktoré už uhradila, t.j. okrem sumy 133,19 eura, ktorá jej už bola priznaná, aj sumy 133,19 eura. Ďalej si navrhovateľka uplatnila náhradu cestovného vo výške 140,- eur (cesta z Košíc do Bratislavy na 4 pojednávania a späť). Žiadala zmeniť napadnuté rozhodnutia tak, že odvolací súd zaviazá odporcu na náhradu trov štátu titulom znalečného v sume 224,58 eura, na zaplataenie súdneho poplatku 3.360,- eur a na náhradu trov konania navrhovateľky vo výške 8.373,26 eura.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa napadol odvolaním aj odporca, a to všetky jeho výroky. Odvolanie zdôvodnil s poukazom na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. b) c) d) a f) O.s.p.. V prvom rade namietal, že súd prvého stupňa sa neriadil ustanovením § 154 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Okresný súd vychádzal z predpokladu, že ku dňu zániku BSM boli účastníci konania spoločnými členmi bytového družstva a vlastnili členský podiel. V čase vyhlásenia rozsudku však už členský podiel nebolo možné vyporiadať, pretože neexistoval (rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 15C/12/06 bol odporca určený za výlučného člena bytového družstva, a po tom, čo odporca nadobudol byt do vlastníctva, mu podľa oznámenia bytového družstva zaniklo členstvo v ňom). V tomto prípade by teda bolo možné vyporiadať len hodnotu, ktorá prislúchala členskému podielu v bytovom družstve. Podľa názoru odporcu, z napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, na základe čoho prišiel súd prvého stupňa k záveru, že do masy BSM spadá aj „spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach, príslušenstve domu a spoluvlastnícky podiel na zastavanom

pozemku a pozemkoch príľahlých, vedených na LV č. 5110, k.ú. Staré Mesto v hodnote 112.000,- eur.“ Okrem toho, takýto výrok nie je záznamuschopný v katastri nehnuteľností, masu BSM tieto nehnuteľnosti nikdy netvorili a jedná sa len o fikciu súdu. Súd prvého stupňa tiež pochybil, keď nepostupoval v zmysle ustanovenia § 150 OZ a nezohľadnil pri vyporiadavaní BSM okolnosť, ako sa odporca zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, keďže jedine snahou odporcu došlo k zamietnutiu návrhu na vypratanie bytu. Súd tiež nesprávne vyhodnotil, že odporca vložil do spoločného majetku čiastku 28.000,- Kčs. Nie je totiž možné porovnávať sumu 28.000,- Kčs so sumou 929,43 eura mechanickým prepočítaním, nehľadiac na to, že vtedajší trh s bytmi v prípade prevodu členských práv a povinností k dvojizbovému bytu akceptoval čiastku 50 až 60 tisíc Kčs. Súd nezohľadnil ani tú skutočnosť, že všetky poplatky spojené s užívaním bytu hradil po dobu 20 rokov výlučne odporca. Odporca zdôraznil aj procesné pochybenie prvostupňového súdu, kedy tento nerozhodol uznesením o zastavení konania, keď odporca s čiastočným späťvzatím návrhu nesúhlasil. Len v odôvodnení rozsudku konštatoval, že nesúhlas hodnotí ako účelový a bezvýznamný, keďže hodnota členského podielu a výška vyrovnania závisia od odborného posúdenia. Odporca zdôraznil, že takýto dôvod pre nevydanie procesného rozhodnutia zákon nepozná. Pochybenie súdu prvého stupňa videl odporca aj v tom, že sa ani len nepokúsil zistiť celú masu BSM a nevyzval ani formálne navrhovateľku na jej vyššpecifikovanie o majetok, ktorý počas trvania manželstva nadobudla v USA, a na túto okolnosť nevykonal žiadne dokazovanie. Z vyššie uvedených dôvodov žiadal odvolací súd o zrušenie napadnutého rozhodnutia.

K odvolaniu odporcu sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá poukázala na to, že tvrdenie odporcu o zániku členstva v družstve je novou informáciou, ktorú odporca počas prvostupňového konania neoznámil, a ani nepreukázal. Ani táto skutočnosť nemení nič na fakte, že v čase zániku BSM tu existoval členský podiel a tým, že ho odporca získal do výlučného vlastníctva, získal tým aj byt, ktorý aktuálne podľa jeho vlastných vyjadrení vlastní. Aj z rozhodovacej praxe súdov je zrejmé, že aj v prípade, keby odporca členský podiel predal, bude sa prihliadať na hodnotu členského podielu, pretože pri predaji by získal finančné prostriedky. Podľa názoru navrhovateľky je zrejmé, že do masy BSM jednoznačne patrí hodnota členského podielu vyčíslená v znaleckom posudku, t.j. suma 112.000,- eur. Zdôraznila ďalej, že pri vyporiadaní BSM nemožno prihliadnuť len na to, ako sa odporca pričínil o zachovanie majetku, ale aj na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a o maloleté deti, pričom to bola práve navrhovateľka, ktorá sa starala posledných 11 rokov manželstva o dcéru. Považuje za správne, že súd prvého stupňa nevzhladol dôvod na zmenu podielov a vychádzal z toho, že podiely sú rovnaké. Podľa názoru navrhovateľky, v spise nebol založený dôkaz, ktorý by osvedčoval vynaloženie 28.000,- Kčs zo strany odporcu, preto nebol dôvod na odpočítanie sumy 28.000,- Kčs od hodnoty členského podielu. Rovnako nebolo preukázané ani tvrdenie odporcu, že hradil 20 rokov poplatky spojené s bývaním. Navrhovateľka zdôraznila, že v návrhu a v konaní uviedla všetko, čo do masy BSM podľa jej vedomia patrí. Bol to odporca, ktorý ani po viacerých výzvach súdu sa k návrhu nevyjadril, a masu BSM neurčil.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že vec je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie, pretože postupom súdu bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom tým, že napadnuté rozhodnutie je v časti nepreskúmateľné, a postupom súdu prvého stupňa bola účastníkovi konania znemožnená realizácia procesných práv. Zároveň súd prvého stupňa nezistil riadne skutkový stav a teda rozhodnutie bolo vydané predčasne.

Vychádzajúc z obsahu napadnutého rozhodnutia, a najmä z odvolacích dôvodov, uvádzaných odporcom v odvolaní voči rozhodnutiu vo veci samej, identifikoval odvolací súd niekoľko sporných bodov a otázok, ktorých vyriešenie (teda ich správna skutková a právna analýza) je určujúce pre rozhodnutie druhostupňového súdu, ako aj ďalší postup súdu prvého stupňa v konaní.

Základnou otázkou, ktorej ustálenie možno charakterizovať v tomto konaní ako kľúčové, je určenie masy BSM, teda špecifikácia vecí a majetkových práv patriacich do BSM v čase jeho zániku. V tejto otázke možno vychádzať zo záverov súdu prvého stupňa a stotožniť sa s jeho postupom, keď ustálil, že v čase zániku BSM dňa 23.1.2003 trval spoločný nájom účastníkov konania k družstevnému bytu č. B. XX/X A. na B. X.. XX S. N., a zároveň obom účastníkom svedčil spoločný členský podiel v SBD Bratislava I. Hoci dohoda o prevode členských práv a povinností zo dňa 2.7.1986, kedy starí rodičia odporcu ako členovia družstva previedli svoje členské práva a povinnosti na odporcu, bola uzavretá v čase, kedy odporca nebol s navrhovateľkou zosobášený, odvolací súd zastáva názor, že rozhodujúci dátum, determinujúci hmotnoprávne následky tejto dohody a určujúci okruh subjektov, ktorým svedčí

nájom a členstvo v družstve, je až dátum schválenia tejto dohody predstavenstvom SBD Bratislava I dňa 30.7.1986. Tento záver odôvodňujú jednak samotné stanovky družstva (čl. 28 ods. 1), z ktorých je zrejmé, že člen družstva síce môže previesť svoje členské práva na inú osobu dohodou, avšak ako podmienku stanovujú súhlas predstavenstva. Znamená to, že hoci manželka Z. (starí rodičia odporcu) dohodou o prevode členských práv a povinností zo dňa 2.4.1986 tieto previedli na nečlenov družstva označených ako M. A. V. G. (navrhovateľka nebola v dohode riadne špecifikovaná a ani ňou dohoda nebola podpísaná), samotná dohoda nadobudla účinnosť až momentom jej schválenia predstavenstvom dňa 30.7.1986. Tento následok napokon vyplýva aj zo samotnej dohody, kde sa v bode 11 jednoznačne uvádza, že prevod členských práv sa uskutoční ihneď po schválení predstavenstvom SBD. Aplikujúc ďalšie ustanovenie stanov SBD Bratislava I (čl. 7 bod 1) je potom zrejmé, že právo na pridelenie bytu vzniklo odporcovi až po schválení predstavenstvom dňa 30.7.1986, teda v čase trvania manželstva s navrhovateľkou (manželstvo uzavreté dňa 21.6.1986), s čím spájajú stanovky následok v podobe vzniku spoločného užívania a spoločného členstva manželov v družstve. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že aj v sporovom konaní sp. zn. 8C 222/1993 (kde bolo prvostupňové rozhodnutie potvrdené odvolacím súdom) zaujal súd v tejto otázke rovnaké stanovisko. Taktiež možno súhlasiť aj s názorom prvostupňového súdu v tomto konaní, ktorý v súvislosti s ustálením tejto skutočnosti, poukazuje na potrebu zachovávanía princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.

Vychádzajúc z ustáleného záveru, že účastníkom tohto konania svedčilo právo spoločného nájmu bytu a s ním spojené spoločné členstvo v bytovom družstve, sa mohol odvolací súd zaoberať rozhodujúcou námietkou odporcu, a to tvrdením, že v čase vyhlásenia prvostupňového rozsudku už členský podiel, ktorý by bolo možné vyporiadať, neexistoval. Tvrdil, že súdnym rozhodnutím bol odporca určený za výlučného člena bytového družstva a potom, čo byt nadobudol do vlastníctva, mu členstvo zaniklo. Vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe, rozhodujúcim momentom pre určenie vecí, práv a majetkových hodnôt patriacich do BSM je okamih jeho zániku. Podľa ustanovenia § 148 ods. 1 OZ zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. V konaní nebolo sporné, že k zániku manželstva účastníkov došlo dňa 23.1.2003. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že ku dňu 23.1.2003 nenastala žiadna skutočnosť, ktorá by osvedčovala zánik trvania spoločného členstva účastníkov konania v družstve. Možno konštatovať, že v čase zániku BSM svedčil obom účastníkom členský podiel v družstve ako majetkové právo, ktorého vyporiadanie bolo možné realizovať buď dohodou alebo prostredníctvom návrhu na začatie konania o vyporiadanie BSM, podanom na súde. Návrh na vyporiadanie BSM v trojročnej dobe po jeho zániku, oprávňuje súd vykonať jeho vyporiadanie podľa zásad zakotvených v Občianskom zákonníku, vychádzajúc z ustanovenia § 150 OZ. Podstatou tohto konania je práve majetkové urovnanie medzi bývalými manželmi, ktoré sa týka výlučne majetku, ktorý patril do BSM. Preto vychádzajúc z toho, že účastníci boli spoločnými členmi družstva a svedčil im spoločný členský podiel, skutočnosť, že tento podiel bol v inom súdnom konaní priznaný len jednému z nich alebo dokonca zanikol, nespôsobuje zánik nároku druhého z manželov na majetkové vyrovnanie. Ako už bolo uvedené, súd postupuje vždy v režime podľa § 150 OZ, pričom musí prihliadnuť na všetky relevantné skutočnosti, ktoré v konaní vyjdú najavo. Ak by aj odporca preukázal (čo však neurobil, nakoľko svoje tvrdenia v tejto otázke nepodložil žiadnymi dôkazmi, a tým neuniesol dôkazné bremeno, čo samo o sebe postačuje na vyhodnotenie jeho odvolacej námietky ako nedôvodnej), že bol rozhodnutím súdu určený ako jediný člen družstva a jediný vlastník členského podielu, súd v konaní o vyporiadanie BSM by to akceptoval len do tej miery, aby sám rozhodol v súlade s týmto rozhodnutím, a prikázal celý členský podiel tomuto účastníkovi, teda odporcovi. Hoci sa touto argumentačnou líniou súd prvého stupňa nezaoberal, nakoľko ju odporca v prvostupňovom konaní nepredostrel, bol to práve odporca, komu prikázal členský podiel do vlastníctva, čím nedošlo k negácii súdneho rozhodnutia o určení odporcu ako jediného člena družstva. Hoci by došlo k zániku členstva a členského podielu odporcu ako jediného spoločníka, nič to nemení na skutočnosti, že navrhovateľke zostáva zachované právo na vyplatenie jej podielu na majetku, ktorý pripadol síce odporcovi, ale ktorý v čase zániku manželstva jednoznačne tvoril masu BSM. Preto podľa názoru odvolacieho súdu, členský podiel v SBD Bratislava I jednoznačne patrí do BSM, a ako taký sa musí vyporiadať.

Odvolací súd po ustálení skutočnosti, že členský podiel v SBD Bratislava I je predmetom vyporiadania BSM, len dodáva, že sa plne stotožňuje aj s výškou určenia jeho ceny, keď súd prvého stupňa vychádzal zo znaleckého posudku a znalcom určenej ceny 112.000,- eur, ktorej výšku nerozporoval ani jeden z účastníkov konania.

Čo sa týka otázky samotného vyporiadania členského podielu, súd prvého stupňa správne vychádzal zo skutočnosti, že podiely oboch účastníkov konania sú rovnaké, podľa § 150 OZ. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Z obsahu ustanovenia § 150 OZ teda možno odvodiť základné zásady, z ktorých je potrebné vychádzať pri vyporiadavaní BSM. Súd prvého stupňa vychádzal vo veci z určenej ceny členského podielu 112.000,- eur, kedy polovica pripadajúca na každého z účastníkov predstavuje sumu 56.000,- eur. V prospech odporcu odpočítal od tejto sumy 28.000,- Kčs ako zostatkovú hodnotu členstva a vkladu. Ide jednoznačne o sumu, za ktorú starí rodičia odporcu na neho previedli svoje členstvo. Súd prvého stupňa prepočítal sumu koeficientom 30,126,- eur. Odporca v rámci odvolania tvrdil, že postup súdu prvého stupňa bol nesprávny, nakoľko neprihliadol na skutočnosť, že v čase prevodu členského podielu ako adekvátny ekvivalent pripadala do úvahy suma 50.000,- Kčs až 60.000,- Kčs. Tento argument odporcu je však irelevantný. Pri vyporiadavaní BSM musí súd vychádzať z reálnych súm, ktoré boli vložené do spoločného majetku, vždy je rozhodujúca konkrétna suma, a nie suma fiktívna, resp. suma, ktorá bola v danej dobe a na danom mieste chápaná ako adekvátna. V zmluve o prevode bola jednoznačne uvedená suma 28.000,- Kčs, z tejto sumy je potrebné preto vychádzať, a práve túto sumu treba započítať, nakoľko bola vynaložená odporcom. Navrhovateľka v konaní pred prvostupňovým súdom túto skutočnosť ani nenamietala a výšku zaplatenej sumy za prevod členstva odporcom nerozporovala. Námietku uplatnila až v rámci vyjadrenia k odvolaniu odporcu, teda až po uplynutí odvolacej lehoty, a výlučne v odvolacom konaní, dôsledkom čoho na ňu odvolací súd neprihliadol. Nakoľko v konaní neboli predložené dôkazy, ktoré by vyvrátili tvrdenie odporcu, že uhradil sumu 28.000,- Kčs (naopak súd musí prihliadnuť na platnú zmluvu o prevode, v ktorej je táto suma špecifikovaná ako suma zaplatená odporcom), je zrejmé, že v prospech odporcu ju treba jednoznačne započítať. Odporca ďalej namietal, že súd prvého stupňa nesprávne prepočítal túto sumu, vyjadrenú v československých korunách na eurá. Odvolací súd však konštatuje, že prepočet sa uskutočnil v súlade so zákonom, ako aj v súlade s podmienkami postupnej zmeny meny. V čase prevodu československej koruny na korunu slovenskú nedošlo k žiadnej devalvácii meny, čo znamená, že mena sa menila v pomere 1:1, čiže 28.000,- Kčs zodpovedalo po zmene 28.000,- Sk. Tento postup vyplýval jednak zo zmluvy o menovom usporiadaní zo dňa 29.10.1992, ako aj následného zákona o menovej odluke. Z tohto dôvodu postupoval súd prvého stupňa správne, keď následne 28.000,- Sk (pôvodne 28.000,- Kčs) prepočítal zákonom stanoveným kurzom 30,126 na menu euro.

V súvislosti s určením výšky podielov účastníkov odporca namietal, že nebolo riadne prihliadnuté na to, že on jediný sa pričnil o udržanie majetku (členského podielu). Je pravdou, že navrhovateľka sa dlhodobo (od roku 1993) zdržuje mimo územia Slovenskej republiky a predmetný byt neužívala. Rovnako je nesporné, že v konaní sp. zn. 8C 222/1993 o vypratanie nehnuteľnosti, to bol odporca, ktorý aktívne bránil svoje právo. Avšak vychádzajúc zo znenia § 150 OZ, nemožno prehliadnuť ani skutočnosť, že to bola naopak navrhovateľka, ktorá zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú dcéru a ktorá ju podporovala aj finančne. Podľa ustálenej judikatúry prihliadnutie na to, ako sa jeden z manželov zaslúžil o udržanie majetku prichádza do úvahy len výnimočne v prípadoch, keď sa druhý z manželov nestaral o rodinu vôbec, spôsobil za trvania manželstva škody na majetku alebo nepracoval, čo však v tomto prípade nenastalo. Je zrejmé, že prihliadnutie na snahu odporcu o udržanie majetku by znamenalo jeho neproporcionálne zvýhodnenie, najmä vzhľadom na osobnú starostlivosť navrhovateľky o spoločné maloleté dieťa. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené, súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že členský podiel ako majetkové právo, podielovo prislúcha obom manželom v pomere 1:1, teda že ich podiel je rovnaký.

Vyššie uvedené námietky odporcu zhodnotil odvolací súd ako neosvedčené, prípadne irelevantné. Odporca však v rámci odvolania namietal aj iné skutočnosti, ktoré možno charakterizovať ako odôvodnené, a ktorých vyhodnotenie odvolacím súdom malo za následok zrušenie a vrátenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca namietal, že súd prvého stupňa pochybil aj procesne, keď nerozhodol o čiastočnom späťvzatí návrhu uznesením. Odvolací súd po preskúmaní obsahu súdneho spisu zistil, že po vykonanom znaleckom dokazovaní zobrala navrhovateľka návrh čiastočne späť, čo do určenia výšky podielu tak, aby tento súhlasil s výškou určenou znaleckým posudkom. Na pojednávaní konanom dňa 24.2.2011

súd konanie v časti zastavil. Odvolací súd, vychádzajúc z ustanovenia § 168 ods. 2 O.s.p., však tento postup súdu prvého stupňa vyhodnotil ako nesprávny, ktorý v konečnom dôsledku spôsobil, že konanie trpí procesnou vadou, kedy nedošlo k riadnej a presnej špecifikácii predmetu konania. Súd prvého stupňa uznesenie o čiastočnom zastavení konania nevyhotovil písomne, hoci je proti nemu prípustné odvolanie a nedoručil ho účastníkom konania. Toto pochybenie nezhojil ani v konečnom rozhodnutí, kde síce v odôvodnení konštatoval neodôvodnenosť nesúhlasu odporcu s čiastočným zastavením, avšak konkrétny výrok o zastavení konania v časti, absentuje. Týmto postupom odňal odporcovi procesné oprávnenie a možnosť priznanú mu v ustanovení § 96 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí. V konaní teda síce vyhlásil uznesenie o čiastočnom zastavení konania, avšak nedal odporcovi možnosť procesnej obrany v podobe riadneho uplatnenia svojho nesúhlasu so späťvzatím tým, že by mu umožnil podať voči tomuto procesnému rozhodnutiu odvolanie. V ďalšom konaní bude preto povinnosťou súdu prvého stupňa, riadne písomne vyhotoviť uznesenie o čiastočnom zastavení konania (buď ako samostatné uznesenie alebo v rámci konečného rozhodnutia, kde však bude musieť figurovať konkrétny výrok o zastavení v časti), kde sa v odôvodnení vyrovná aj s uplatneným nesúhlasom odporcu. Tento postup je nevyhnutný najmä z hľadiska presného vymedzenia predmetu sporu, resp. vymedzenia nároku vo veci samej, o ktorého dôvodnosti sa koná.

Odvolací súd považuje za dôvodnú aj ďalšiu námietku odporcu, týkajúcu sa zaradenia spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a pozemkoch do BSM. Vo výroku napadnutého rozsudku súd prvého stupňa prikázal do výlučného vlastníctva odporcu, okrem členského podielu v družstve (ktorého vyporiadanie bolo aj predmetom petitu návrhu na začatie konania) aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach, príslušenstve domu a spoluvlastnícky podiel na zastavanom pozemku a pozemkoch príľahlych. V tejto otázke sa odvolací súd stotožňuje s odvolacou námietkou odporcu, že do BSM patril výlučne členský podiel v družstve, čo vyplýva aj z vykonaného dokazovania. Na členský podiel ako taký nie je viazané vlastníctvo spoluvlastníckeho podielu na časti domu, a už vôbec nie na pozemku, na ktorom je dom postavený. Je potrebné si uvedomiť, že členský podiel predstavuje majetkové právo súvisiace s členstvom v bytovom družstve, a nemožno od neho bez ďalšieho odvodzovať vznik alebo trvanie vlastníckeho práva k akejkoľvek inej veci, či už hnuteľnej alebo nehnuteľnej. V konaní nebolo preukázané, že by účastníci konania boli vlastníkami nehnuteľností, súvisiacej s členským podielom, či už bytu a s ním súvisiacich podieloch na spoločných častiach a zariadeniach domu alebo pozemku. Vlastníkom týchto nehnuteľností bolo v čase zániku BSM SBD Bratislava I. Vychádzajúc z tohto záveru je potom nemožné vyhovieť petitu návrhu navrhovateľky tak, ako bol ustálený v konečnej podobe, kedy sa domáhala vyporiadania aj spoločných častí a zariadení domu. Okrem toho súd prvého stupňa išiel nad rámec uplatneného petitu, a to v časti určenia vlastníctva pozemkov a túto skutočnosť vo svojom odôvodnení nijako nereflektoval a nevysvetlil. V tejto časti je preto rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné a arbitrárne, nemožno z neho vyvodiť skutkové ani právne dôvody rozhodnutia. Aj táto skutočnosť preto odôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia s tým, že súd prvého stupňa v novom rozhodnutí bude musieť rešpektovať názor odvolacieho súdu, že do masy BSM nemožno zaradiť ani spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu, ani spoluvlastnícky podiel na pozemkoch.

Odvolací súd sa zaoberal aj námietkou odporcu, že súd prvého stupňa nezistil riadne masu BSM a nevyzval navrhovateľku na jej špecifikáciu o majetok, ktorý nadobudla v USA. V rámci tohto sporného bodu je potrebné vychádzať z premisy, že predmetom vyporiadania BSM musí byť všetko, čo do neho patrilo a čo existovalo v čase zániku manželstva. Z tohto vychádza aj ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorej možno vyvodiť záver, že v prípade vyporiadania BSM súdom sa musí vyporiadavať všetok komplexný majetok do neho patriaci, a za týmto účelom je aj súd povinný zisťovať skutočnosti svedčiace o tom, že daná vec alebo majetkové právo do BSM patrí. V tejto súvislosti nemožno súhlasiť s odôvodnením súdu prvého stupňa, ktorý konštatoval, že v dôsledku premlčania, kedy odporca rozšíril masu BSM o nehnuteľnosť nadobudnutú navrhovateľkou v USA, a príjmy účastníkov až po uplynutí lehoty 3 rokov odo dňa zániku BSM, už nemožno tieto vyporiadavať, nakoľko dochádza k zákonnej fikcii predpokladanej ustanovením § 149 ods. 4 OZ. Súd prvého stupňa v podstate týmto tvrdením spojil dva odlišné inštitúty, a to inštitút premlčania a následok v podobe zákonnej úpravy vlastníctva podľa § 149 ods. 4 OZ. Vlastnícke právo (aj v podobe BSM) nemožno v zmysle § 100 ods. 2 OZ premlčať, preto uplatnením námietky premlčania nemožno spôsobiť zánik možnosti uplatnenia nároku, a ani s ňou nemožno spájať následok v podobe vylúčenia vecí z vyporiadania BSM súdom. Platí, že ak bol do troch rokov od zániku BSM podaný návrh na jeho vyporiadanie súdom,

predmetom tohto vyporiadania musí byť všetko, čo BSM tvorilo v čase jeho zániku. Podstatný a určujúci je preto samotný návrh na vyporiadanie, a nie označenie vecí patriacich do BSM v priebehu konania. Preto možno ustáliť, že ak navrhovateľka nadobudla nehnuteľnosť v USA počas trvania manželstva, a ak táto bola nadobudnutá z prostriedkov patriacich do BSM, táto tvorí súčasť BSM a musí sa v tomto konaní vyporiadať. Tento záver odôvodňuje aj znenie ustanovenia § 149 ods. 5 OZ, v zmysle ktorého, ak sa po vyporiadaní BSM rozhodnutím súdu alebo dohodou objaví majetok, ktorý nebol zahrnutý v rámci vyporiadania, platí preň domnienka, uvedená v odseku 4. Zákon teda predpokladá, že v prípade objavenia nových vecí, tieto podliehajú režimu § 149 ods. 4 OZ, pričom zároveň musí byť splnený predpoklad, že už došlo k vyporiadaniu BSM. Znamená to, že súd prvého stupňa nepostupoval správne, ak všeobecne vyhodnotil, že veci uvádzané odporcom (nehnuteľnosť v USA a príjmy účastníkov) nie je povinný v tomto konaní zaradiť do masy BSM, ktorá sa vyporiadava. Naopak, bolo jeho povinnosťou skúmať, či tieto veci boli alebo neboli súčasťou BSM, a v prípade, že áno, tieto vyporiadať za dodržania zákonných predpokladov.

Podľa názoru odvolacieho súdu, hoci konanie o vyporiadanie BSM je konaním sporovým, v rámci ktorého ťarcha tvrdenia a unesenia dôkazného bremena zaťažuje najmä účastníkov konania, ide o konanie špecifické, najmä s prihliadnutím na predmet sporu. V zmysle § 143 ods. 1 OZ v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva. Vzhľadom k tomuto ustanoveniu nie je súd viazaný výlučne návrhom účastníka na vyporiadanie BSM, ale je povinný sám zisťovať, čo do neho patrí. Súd je teda povinný zabezpečiť si potrebný skutkový podklad tak, aby do BSM zaradil všetky veci a práva, ktoré ho tvorili v čase jeho zániku. Odvolací súd preto považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za predčasné, nakoľko nedošlo k ustáleniu skutkového stavu ohľadne špecifikácie masy BSM, okresný súd sa nezaoberal tvrdeniami odporcu o nadobudnutí ďalších vecí do BSM (nehnuteľnosti, príjmov účastníkov) po vecnej stránke, nevykonal náležité dokazovanie v tejto otázke, a najmä svoje závery nevyhodnotil v rámci odôvodnenia konečného rozhodnutia vo veci samej. V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje, že napriek výzve zo strany súdu, odporca vecí patriace do BSM riadne nešpecifikoval a rovnako v tejto súvislosti neposkytla relevantné tvrdenia ani navrhovateľka. Tá síce tvrdila, že nehnuteľnosť nadobudla až po zániku manželstva, ale nepredložila o tejto skutočnosti žiadne dôkazy, hoci ako sama uviedla, týmito disponuje, ale nebrala ich na pojednávanie súdu z USA. Bude povinnosťou súdu prvého stupňa opätovne vyzvať tak navrhovateľku, ako aj odporcu, na konkretizáciu vecí patriacich do BSM, a na predloženie dokladov na preukázanie svojich tvrdení, najmä v súvislosti so zaradením bližšie nešpecifikovanej nehnuteľnosti údajne nadobudnutej navrhovateľkou v USA počas trvania manželstva. Okrem toho, odvolací súd má za to, že čo sa týka príjmov účastníkov, ktoré žiadal odporca zaradiť do BSM, nebolo z jeho strany unesené dôkazné bremeno, ale ani bremeno tvrdenia, keďže z jeho vyjadrení nie je zrejmé, aké príjmy mal na mysli, v akej výške a podobne. Aj v tomto smere musí súd prvého stupňa postupovať vyššie naznačeným smerom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V novom konaní bude úlohou súdu odstrániť procesné nedostatky, doplniť dokazovanie vo vyššie naznačenom smere, vo veci opätovne rozhodnúť a rozsudok odôvodniť tak, aby mal všetky náležitosti podľa § 157 ods. 2 O.s.p..

V súlade s § 226 O.s.p. je súd prvého stupňa v ďalšom konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p. súd prvého stupňa rozhodne o trovách konania v novom rozhodnutí vo veci samej. V tejto súvislosti odvolací súd len dodáva, že námietky uplatnené navrhovateľkou v odvolaní, smerujúcim voči výrokom o trovách konania, bude súd prvého stupňa povinný náležite vyhodnotiť a vyporiadať sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia o trovách. V záujme zachovania dvojinstančnosti konania sa odvolacími námietkami, vzhľadom na postup v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, odvolací súd nezaoberal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.